

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

W ekspedycji miesięcznie	1,75 zł.
Z odroczeniem miesięcznie	1,85 zł.
W agencjach miesięcznie	1,85 zł.
Przez pocztę już z odroczeniem	2,08 zł.

W razie wypadków spowodowanych silną wianą, przeszkód w składaniu, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie piśmie, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Posztowe konto czekowe 301.033
Konto bankowe: Bank Powiatowy Chojnice.
Miejscowa Kasa Oszczędności, Chojnice.
Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skryt. poczt. 83

Chojnice, środa 8 kwietnia 1925 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 6-lam od wiersza piąty lub jego miejsce 10 groszy — Rekl. za tekst wiersz 3-lam. 20 groszy — Ogłoszenia skomplikowane z naszczeniem miejsca oraz z ucieyelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 30%, nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tytułu. Za 1-minowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Ogłoszenia przyjmują się do godz. 9. przed poł.

Czego nas uczy na Pomorzu strajk rolny?

Jest smutną prawdą, że ostatni krótkotrwały strajk rolny prawie najbardziej rozszerzył się na Pomorzu. Oprawda to i u nas strajkowali robotnicy wszystkiego razem na około 160 folwarkach, ale w całej Wielkopolsce było wszystkiego coś tylko 40 folwarków, a w b. Kongresówce było również stosunkowo daleko mniej, niż tu.

To daje do myślenia. Kto sprawa dobrze czyży, powinien zawczasu zastanowić się nad przyczynami. Inaczej naszym starym zwyczajem zaczniemy się wzajemnie obwiniać i młócić tem samem słomę domowej kłótni, a zła tem nie poprawimy. Otóż naszym zdaniem powinno się zaprzestać uprawiania klasowej walki wśród rolnictwa. Zaprzestano tej klasowej walki wśród pracobiorców i pracodawców w przemyśle i dobrze na tem wszyscy wychodzimy. Pokazały to chociażby tylko ostatnie wybory do Kas Chorych. Odbłyły się cicho, spokojnie, a jednak wypadły nietylko ku ogólnemu zadowoleniu, ale zbliżyły wszystkich do siebie. To powinno nastąpić również w rolnictwie. Tak zwana demagogia czyli podniecanie pracowników przeciw pracodawcom jest z jednej strony książkowym doktrynerstwem, i nie da się pogodzić ze stosunkami ludzkimi, z drugiej strony jest ona praktycznie szkodliwą, bo niszczy prawidłowy rozwój gospodarki krajowej. Wzajemne pedzserowanie jednych na drugich robi nieraz wrażenie rozpuszczania psów ze smyczy, które wprowadzają w jednej chwili ogólne zamieszanie. Dużo tu winy ponosi „Gazeta Grudziądzka” ciągłem wygadującym na „niecnoty obszarników” i przyczyniając się do tego, że te „niecnoty” wyciskują następnie nie jej ludzi, ale czerwona międzynarodówka, jak oto było z okazji strajku. Kierownictwo redakcyjne tego pisma stosuje w swej pracy wzory agitacji, jaką się uprawia po dziś dzień w Małopolsce i Kongresówce. Jest to agitacja moralnej pięści, która została wyhodowana na tle rozgoryczenia wskutek niesprawiedliwego podziału dobra doczesnego. Jedni tam mają zawiele druzdy za mało. Jeżeli zaczęliemy jednak patrzeć na rzecz trzeźwym okiem, to tu w obecnych międzynarodowych stosunkach nie winien „obszarnik”, ale ten cudzoziemiec, a przedewszystkiem ten Żyd, który się tam w Małopolsce i Kongresówce naci materialnie i nie pozwala społeczeństwu przenosić się ze wsi do miasta, ażeby tam mieć udział w bogactwie kraju i dobytka narodu.

Teraz kiedy mamy wolną Polskę musimy z obowiązku użyć się praktycznej polityki. Trzeba zaniechać walk klasowych, trzeba zaniechać podburzania robotnika rolnego na „obszarnika”, bo z tego praktycznie nic nie wyjdzie, a społecznie wyniknie tylko szkoda przez zaszczerpanie sztucznej nienawiści, jak się to przy ostatnim strajku pokazało. Praktycznie nic nie wyjdzie z tego dla tego, że na razie niema piędzdy na prowadzenie szerokiej polityki parcelacyjnej, a szkoda się robi ogromna, której my jeszcze woiąc nie doceniamy. Oto tą walką o wieś odwracamy uwagę społeczeństwa od miast. Pracujemy zatem mimowolnie na rękę niemieckim i przedewszystkiem żydom. W żadnym kraju europejskim nie prowadzi się obecnie pracy społecznej pod hasłem: „Na wieś, jeno pod hasłem: „Do miast”. W miastach przyszłość Polski, bo tam czeka ją odniemczenie i odżydzenie. Inaczej na wsi stworzymy proletariata, a miasta nam zniozają i zażydzą a przemysł będzie niepolski.

Jest zatem straszną wprost klątwą gospodarzą partyjniactwo rolniczych stronnictw naszych, że w walce

o poprawę bytu rolnictwa nie widzą tego. Oby chociażby tylko na podatawie powyższego przykładu zaczęły powoli wchodzić w siebie i zaczęły spostrzegać, do czego prowadzi ciasnota pojęć klasowo-partyjnych. Te zarzuty odnoszą się nietylko do „Piasta”, „Wyzwolenia” i tych wszystkich innych naszych maleństw, które gębą nadrabiają zupełnie abóstwo wszelkiej państwowej myśli twórczej, ale odnoszą się również do Chrześcijańskiego Stronnictwa Rolników, które rej wodni głównie tu na Pomorzu. Ono chce licytować iane stronnictwa rolnicze w ochronie rolnictwa, a nie spostrzega, że schodził na pochyłą drogą ciasnych pojęć klasowo-zawodowych, które muszą zamrażać program stronnictwa na inne gospodarze konieczności państwowe. Zadaniem stronnictwa politycznego jest obejmowanie całości kształtu interesów państwowych i kształcenie swych zwolenników w szerokim kierunku ogólnych interesów państwowych. Zawodową obronę należy zaś pozostawić organizacjom prywatnym jak Kółkom rolniczym. Jnaczej rozbudza się w rolnictwie niezdrowe stany i klasowe apetyty, które liczyć się będą tylko z własnymi żądaniami, i z wszelkich spraw zawodowych robić będą sprawę i konieczność państwową. A że Sejm wszystkich tych obiecań i żądań spełnić nie może, bo się liczyć musi z całym narodem, więc te niezdrowe apetyty wyzyskują następnie międzynarodówki.

Jeżeli zatem na naszym Pomorzu strajk socjalistyczny miał pewne powodzenie, to winna temu niezdrowa agitacja klasowo-partyjna. Ta agitacja musi rozdzić niezdrowe apetyty, musi rozdzić fałszywe pojęcia o zadaniach państwa. Agitacja klasowo-partyjna musi zatem ustać, bo to woda na młyn klasówek między narodowych. Cierpi ra tem również odporność w obec najazdu żydowskiego.

Hołd Królowej Korony Polskiej.

Wzniesienie ślubów Kazimierzowskich na Jasnej Górze.

Zjednoczenie Stowarzyszeń Polskich organizuje w dniu 3 Maja uroczyste złożenie hołdu Królowej Korony Polskiej na Jasnej Górze. Stowarzyszenia z całej Polski wysła do Częstochowy delegacje ze sztandarami dla złożenia hołdu Najświętszej Marii Pannie na Jasnej Górze.

Król Jan Kazimierz po szczęśliwym odparciu na waly szwedzkiej, o którym zadecydowała pamiętna obrona Jasnej Góry, ślubami uroczystym w katedrze lwowskiej oddał Polskę opiece Częstochowskiej jako Królowej Korony Polskiej, polecając uczcić to specjalnem świętem w dniu 15 sierpnia.

15 sierpnia 1920 rozegrał się „Cud nad Wisłą”. Obecny moment dziejów naszych żywo przypomina czasy ślubów Kazimierzowskich. Wzniesienie ich przeto jest zgodne z tradycją i duchem całego narodu.

Hołd w dniu 3 Maja odbywa się za aprobatą Ojca Świętego na prośbę Prymasa ks. Dalbora. Ojciec Święty nie tylko zgodził się na ustanowienie Święta Najświętszej Marii Panny Królowej Korony Polskiej w dniu 3 maja, ale równocześnie udzielił uroczystego błogosławieństwa wszystkim uczestnikom hołdu i polecił gwałdzie symboliczne, które w dniu tym na Jasnej Górze white będą w drzewce sztandarów.

Stowarzyszenia z całej Polski, chcące wziąć udział w tej uroczystości, winny nadesłać zgłoszenia do Zjednoczenia Stowarzyszeń Polskich (Warszawa Nowy Świat 7 m. 39).

Rząd Herriota politycznym trupem?

Z Paryża donoszą, że rządy skończą się prawdopodobnie w tym tygodniu jeszcze. Anglia liczy już na nowy rząd. Najświeższy zaś telegram głosi, że rząd Herriota się rozpływa, bo wystąpiła z niego partja tak zwanych radykatów lewicy, z Loucheurem na czele w liczbie 40 posłów. Herriot chce się mimo to utrzymać, grozi w danym razie rozwiązaniem parlamentu.

Partja ta ustąpiła, ponieważ nie godzi się na opodatkowanie kapitału w postaci daniny majątkowej, która poderwałaby świetny obecnie rozwój przemysłu francuskiego.

Kto nie głosował za konkordatem?

Za konkordatem nie głosowało m. i. stronnictwo Chrześcijańsko Rolnicze i Żydzi. Oczywiście że jedno i drugie stronnictwo miało w tem swoje przyczyny. Żydzi nie głosowali dla tego, ponieważ konkordatu popierać nie chcieli, a przeciwdziałać mu też nie chcieli, ażeby wybić dla siebie korzyści.

Posel Ossowski tłumaczy po gazetach, dla czego jego stronnictwo wstrzymało się od głosowania. O tych przyczynach napiszemy więcej. Główną przyczyną jest to, że konkordat pozwala na sprzedaż ziemi kościelnej.

Naszem zdaniem Chrześ. Stronnictwo Rolnicze powinno było głosować za konkordatem, ponieważ niejeden, kto o tem nie wiedział, dziwił się, że większość za konkordatem nie była taka, jakiej się spodziewano. Następnie przeważało tu uczucie, a nie prawdziwy rozum polityczny. Każdy z nas wie o tem, że konkordat jest robotą sztukowaną, nie daje zatem tego, czego się spodziewano, ale mimo to gorzej byłoby bez niego. Utworzona została nowa diecezja, tak że na tem ogromnie zyska duch katolicki. Równocześnie na tem zyska także duch polski, jak tu na Pomorzu, tak i w diecezji wileńskiej. Zaś Śląsk odłącza się od wpływów Wrocławia. Trzeba było to znać i za konkordatem głosować.

To rozumie całe społeczeństwo, dla tego myli się Chrześ. Stronnictwo Rolnicze, jeżeli przypuszcza, że działało w interesie dobrej swego stronnictwa na przyszłość, wstrzymując się od głosowania.

Sprawy polityczne

na podstawie otrzymanych telegramów.

Anglia się zbroi.

Najświeższe wiadomości głoszą, że Anglja gotuje się do tego, ażeby nietylko na morzu, ale równocześnie w powietrzu stanowiąc najpierwszą potęgę. W najbliższym już czasie gotuje się do budowy co najmniej 30 statków nadpowietrznych. Londyn ma być otoczony pierścieniem fortec nadpowietrznych. W przyszłym roku będzie gotowych 26 eskadr dla obrony krajowej, a ogółem ma ich być 52 eskadry. Jedną z wielkich angielskich firm zajmować się będzie specjalnie fabrykacją bomb dla samolotów.

Trudności rządu francuskiego.

Jak wiadomo, ustąpił pierwszy minister rządu Herriota i to minister skarbu Clementel, ponieważ nie zgadzał się z polityką p. Herriota. Socjaliści domagali się w przewidywaniu znacznego niedoboru podwyższenia podatków o 100 procent, gdy tymczasem minister Clementel żądał tylko 50 procentowej podwyżki.

Ale nie skończy się prawdopodobnie na ustąpieniu jednego ministra. Wśród posłów zaczyna się wzmagać niechęć do całego rządu z powodu bezustannych trudności i ciągłych zatargów. Naprzykład z powodu krwawych awantur na uniwersytecie w Sorbonie, gdzie to nastąpiła zacięta walka z powodu profesora masona, domagają się ustąpienia ministra oświaty, a kto wie, czy te ciągle zatargi nie przyczynią się do tego, że senat postara się zatrzymać stosunki z Watykanem, byle podstać całemu rządowi nogę.

Niemcy republikańskie czy monarchistyczne będą odwiecznym wrogiem Polski.

Jeden w najwpływowszych posłów francuskich Audraj Fribourg osobisty przyjaciel Herriota i Poincarego, udzielił wywiadu korespondentowi „Kurjera Warszawskiego” o obecnem położeniu Europy i stosunku Niemiec do Polski. W tym wywiadzie oświadczył poseł Fribourg: „Polska powinna trzeźwo rzeczy brać. Jak by nie był na czele Niemiec Prezydent Rzeczy, czy on będzie monarchistą, liberałem, republikańcem czy wreszcie socjalistą, każdy z nich będzie w obec granic Polski niechętnie usposobiony. Różnica polega jedynie na środkach i sposobach w przeprowadzeniu tych zamiarów. A więc bez złudzeń. Wszyscy socjaliści niemieccy, z którymi rozmawiałem, starali się mnie przekonać o konieczności zmiany tych granic. We Francji zdajemy sobie dokładnie sprawę z takiego położenia rzeczy i na żadne zmiany granicy nie pozwolimy, bo zmiana jednej granicy pociągnęłaby za

Kurs złotego

s dnia 6. 4. 1925.

Gdańsk:	1 dolar =	5,21 złotych
	100 złoty =	101 guld. gd.
Warszawa:	1 dolar =	5,20 złotych
	1 gd. gul. =	0,99 złotych
Marki rentowe =	1,23 1/2—1,24 1/2	złotych
1 dolar =	5,16 1/2—5,17	złotych

Skóry surowe.

Poznań, dnia 3. 4. 1925.

Ceny za surowiec, które płaci się z pierwszej ręki.

Skóry bydłace solone za kg.	0,80—
" " suche za kg.	1,20—
Skóry cielęce solone 8 f. za szt.	5,00—
" " suche i za g. szt.	3,00—
Skóry kocię zimowe za szt.	0,50—
" " królicze za kg.	2,00—
Skóry sarnie, latowe za szt.	1,50—
Skóry skopowe, suche wełn. I za kg.	1,40—
" " " II za kg.	0,90—
" " solone I za kg.	0,90—
" " " II za kg.	0,50—0,55
Skóry końskie solone I za szt.	12,00—
" " suche I za szt.	10,00—
Skóry źrebujące solone za szt.	3,00—
" " suche za szt.	3,00—
Skóry kozie, suche	3,00—
" " suche młode, za szt.	2,00—
" " koźłące suche za szt.	0,10—0,60

Włosie końskie z ogona za kg.	4,00
" " z grzywy za kg.	1,40
Zołądki cielęce za szt.	0,20

Poznańska giełda zbożowa.

Poznań, 4. 4. 1925 r.

Warunek: Handel hurt. fr. i st. zał. ładunek wag dostaw. zaraz za 100 kg. w złotych.

Żyto	31.50—32.50 zł.
Pszenica	39.50—42.00 "
Jęczmień brow.	27.50—29.50 "
Owies	26.00—28.00 "
Mąka żytn. 65 proc. wł. work.	46.00—48.00 "
" " 70	42.00—44.00 "
Mąka psz. 65 proc. wł. work.	57.50—60.50 "
Ospa żytnia	20.75—
Groch polny	21.00—24.00 "
Seradela	12.50—14.50 "

Łubin niebieski	9.50—11.50
Łubin żółty	12.00—14.00
Ziemniaki fabr.	4.50—
Płatki ziemniaczane	—
Groch Victoria	30.00—34.00
Koniczyna czerw.	180—240
Koniczyna szwedzka	100—130
Koniczyna w łuskach	24—28
Koniczyna żółta	60—70
Koniczyna biała	200—260
Słoma żytnia pras.	3.00—3.20
Słoma żytnia luz.	2.00—2.20
Siano luzne	4.65—5.65
Siano pras.	7.15—8.20

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor odpowiedzialny: Leon Kum.
Drukiem i nakładem Drukarni „Dziennika Pomorskiego” w Chojnicach

Dnia 5. kwietnia zmarła po krótkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja najdroższa żona, matka i nasza babusia

z Białeckich

Katarzyna Wieczorkiewiczowa
przeżywszy lat 84.

W ciężkim smutku pogrążeni
maż, córka, zięć i wnuki.

Chojnice, dnia 7. kwietnia 1925.

Pogrzeb odbędzie się w środę o godzinie 11^{1/2}, z kłosa sztoru tutejszego.

Zgubiono
wczoraj wieczorem na sali pana Engela

damskie rękawiczki skórkowe.

Uczciwego znalazcę uprasza się o zwrot takowych w „Dzienniku Pomorskim”.

Otrzymałem

świeże

Wędliny

i takowe polecam. 826

Johannes Szyszke
skład delikatesów i win

Świeżo dojna krowa, oraz dobre siano, również jedna centrifuga, 1 dobra maszyna do szycia. korzystnie na sprzedaż. 813
Listowy, Kłodawa
pow. Chojnice.

BACZNOŚĆ!!!
Drobne ogłoszenia jak: kupno i sprzedaż, wydzierżawienia, poszukiwanie posad, ogł. wolnych miejsc, ogł. towarzystw mają największą korzyść w „Dz. Pomorskim”.

KINO NOWOŚCI

właśc.: PAWEŁ KRZYŻNIEWSKI

Wtorek 8-mej Środa 8-mej Czwartek 8-mej

Wielki film wytworni Swenska:

Szczęście przez Miłość i Łzy

Potężny dramat w 6 aktach, ilustrujący tragiczne dzieje młodego studenta i pięknej wychowanki obieży światów. — W roli głównej uroczą

Mary Johnson

Uwaga: Po raz pierwszy w obrazie bierzą udział tysiące reniferów, z którymi sceny wprowadzają widza w zdumienie i zachwyt. Malownicze zdjęcia.

Koncert artystyczny. Koncert artystyczny.

Ryszard Gehrke

Człuchowska 9 Chojnice Telefon 108

Centrala automobili

Samochody, motocykle, pługi motorowe, oleje, tłuszcze, pasy rozpedowe, różne artykuły dla :: :: młynów i gorzelni :: ::

Benzyna

Reparacje

Zbudźmy ducha oszczędności

Przyjmujemy

pieniądze na oprocentowanie i płacimy od wkładów na książeczki oszczędnościowe 10—15% rocznie.

Wypożyczamy

domowe puszk. oszczędności.

Wynajmujemy

skrzynki depozytowe w naszym skarbcu na przechowanie do kumentów i kosztowności.

Miejska Kasa Oszczędności

Chojnice—Ratusz. 496

Polecamy

na sezon wiosenny wszystkie gatunki

NASION pastewnych

jak Eckendorfy żółte i czerwone, białe półcukrowe, mamuty czerwone, marchew żółta i biała, koniczyny i trawy. —

Wszelkie gatunki nasion warzywnych po bardzo korzystnych cenach

Pomorskie Stowarzyszenie Rolniczo-Handlowe

Tel. 24. Filja CHOJNICE. Tel. 24.

Dom sportowych mód
Weiland - Chojnice

Tel. 188 Dworcowa nr. 10 Tel. 188
poleca z własnych warsztatów

futra podróżowe i sportowe
już od 150 zł.

Wykonuje się za miarą futra damskie i męskie. Wielki wybór damskich garniturów futrzanych po wszelkich cenach.

Specjalność: lisy jak krzyżowe, gris, niebieskie, aljaska, krajowe i wilki

Na składzie wszelkiego rodzaju skórki, podszewki, czapki, koce, okrywki dla woźnicy i kamizelki futrzane, rękawiczki futrzane, specjalne płaszcze futrzane i jaki.

Nowo nadeszły: Białe futrzane obsady do sukien po niższych cenach.

W sprawie zajścia w pociągu w dniu 9. marca upraszam pana Włodzimierza Chareckiego o łaskawe podanie swego dokładnego adresu.

Marjan Przybylski
Więcbork

Świetna egzystencja

Dzielnych ludzi, obeznanych w kołach włościańskich, jako

agentów

do sprzedaży centrifug, maszyn do szycia i wszelkich maszyn i narzędzi rolniczych za odpowiednią prowizją poszukuje

823 **Leon Studziński, składy maszyn**
Kościerzyna Pomorze.

DRUKI wszelkiego rodzaju wykonuje „Dziennik Pomorski”.

Wina reńskie, mozelskie, francuskie wino czerwone, białe bordoskie, porter, Cherry—Madeira, słodkie jako i wytrawne wina węgierskie, hiszpańskie wina krwawe, szampan i likier Kantorowicza poleca

Johannes Szyszke
skład delikatesów i win.

Elew gospodarczy

z jednoletnią praktyką i ukończoną szkołą rolniczą poszukuje posady.

Zgłoszenia 721
Al. Rajzer, Ozlemany
pow. Kościerzyna.

Furmanki

dla wesela do chrztu obrobienie roli zwózkę drzewa dostawia

Wirkus, Młyńska 20
telefon 25. 819

Poszukuje się od zaraz młodej

dziewczyny

najchętniej ze wsi, z porządnej rodziny, która by była chętna do interesu i pracy domowej. 818

Smejowa
Dworcowa 25.